

СТРАТЕГИЯ НА СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЗА ВКЛЮЧВАНЕ В ПРОЦЕСА НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020 ГОДИНА

1. Европейска зона за висше образование

Декларацията от Болоня създаде ново измерение за интеграция и развитие в **Европейската зона на висшето образование**. Шестте основни цели, заложи в Болонската декларация, са рамката за продължаване на образователното конвергиране и през новият програмен период на ЕС, а именно:

- Възприемане на система от лесно разпознаваеми и съпоставими образователни степени;
- Включване в системата на обучение, базирана върху трите цикъла на бакалавърско, магистърско и докторантско обучение;
- Усъвършенстване на системата за натрупване и трансфер на кредити;
- Стимулиране на мобилността, основано на идеята за иновации споделяне на добрите практики в обучението, преподаването и обмена на знания;
- Стимулиране на европейското сътрудничество в областта на осигуряване качеството на обучение чрез усвояване на иновационни практики;
- Стимулиране на инициативи от общ интерес в европейското измерение на кооперирането в обхвата на висшето образование.

Опитът сочи, че интеграцията в образователната сфера е успешна винаги, когато създава ново, по-високо ниво на качеството. Посланието на европейските образователни институции от сферата на висшето образование след срещата им в Букурещ през 2012 г., проведена под надслов „Да използваме потенциала си по най-добрия начин: консолидиране на европейското пространство за висше образование”, определя качеството като базисно и съществено условие за доверие, релевантност, мобилност, съпоставимост и привлекателност в европейската зона на висше образование. Ето защо въпросът, който стои пред СА ”Д. А. Ценов” като образователна институция е свързан с реализирането на целите, заложи в Болонската декларация в няколко ключови насоки, а именно:

- **Изграждане на доверие** чрез формите на коопериране и механизма за финансово подпомагане, действащи на Европейско ниво, за съвместна работа, включваща мониторинг върху постигнатите резултатите и оценяване на общите дейности и постижения за осигуряване на качеството в образователната и научно-изследователската дейност;
- **Релевантност** спрямо нуждите на отделните национални пазари на труда, но и на Европейския трудов пазар;
- **Мобилност** на студентите, докторантите, преподавателите и служителите във висшите училища като съществена характеристика на Европейската зона на висше образование;

- **Съпоставимост** по отношение на квалификационните и компетентностите характеристики в трите степени на обучение (бакалавър, магистър и доктор);
- **Привлекателност** на програмите и формите на обучение и академично израстване за млади таланти, научни работници и преподаватели от регионите на Югоизточна Европа, Източна Европа, Средна Азия, Средиземноморския басейн и останалия свят.

В съобщението на Европейската комисия до Европейския парламент, Съвета на Европа, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, относно „Европейското висше образование в световен план” от юли 2013 г, са определени три важни области за бъдещи задачи пред академичния състав и студентите на СА ”Д. А. Ценов”:

Първо. Продължаване на утвърдената традиция за **обучение през целия живот**, като основна характеристика на Европейската зона на висше образование. Тя се установява в резултат на изискванията пред информационното общество за придобиване на нови знания и умения и следване на гъвкава стратегия за овладяване на новите технологии, личностно развитие и гарантиране на равни възможности за осигуряване качество на живота.

Второ. Интегриране на студентите, като компетентен, активен и конструктивен партньор в изграждането и оформянето на Европейската зона на висше образование. Висшите училища в усилията си за провеждане на иновации включват студентите като фактор, който генерира академичните реформи.

Трето. Прозрачност и достъпност на дейностите, свързани с обучението в обхвата на Европейската зона на висше образование, базирано върху обща квалификационна рамка, ясни механизми за осигуряване на качеството на образователния процес и системите за акредитация. Постигането на тези характеристики е възможно посредством прилагането на ориентирани към бъдещето информационни системи и образователни технологии.

Четвъртият конгрес на Европейските институции за висше образование (Лисабон, март, 2007 г.) потвърди петте водещи насоки за развитие на европейските университети:

- а) Интернационализация;
- б) Коопериране в научните изследвания;
- в) Съчетаване на фондовият тип финансиране и управление с децентрализирания тип;
- г) Качество при реализиране на дейностите;
- д) Адаптиране на обучението към динамиката на средата посредством разширяване достъпността до висшето образование.

Болонската декларация предвижда въвеждане във висшето училище на **стратегия за развитие на качеството в обучението**. Качеството на обучението обаче е постижимо само в атмосфера на постоянна работа и чрез разгръщане на сътрудничество с други университети на основата на размяна на добри практики и високи постижения. За постигането на такива резултати допринася развиването на международно сътрудничество на двустранна и многостранна основа. На всяко от

нивата на функциониране в академичната структура на висшето училище този вид дейност може да се развива въз основа на **принципа на колегиалност, приоритет на общите интереси и стимулиране на личните успехи и кариерното развитие. Силните и успешни преподаватели и изследователи са атестат за силна и успяваща Академия.**

На основание на изложените постановки и ориентири СА „Д. А. Ценов” – Свищов изгражда своята стратегия за интернационализация на дейностите, свързани с обучението и неговото обновяване, усъвършенстване и развитие.

2. Вграждане на стратегията за интернационализация на СА „Д. А. Ценов“ в рамката на Европейска зона за висше образование

Стратегията на СА „Д. А. Ценов” – Свищов за интернационализация на дейностите, свързани с обучението и неговото обновяване, усъвършенстване и развитие, е разработена в съответствие със Стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020”; Стратегията за развитието на висшето образование в Р. България за периода 2014-2020 г., разработена от Министерски Съвет 2013 г.; Националната програма за реформи «Европа 2020» на Министерството на финансите, актуализирана през 2014 г.; Мандатната програма на Ректора и ректорския състав за управление на дейностите в СА ”Д. А. Ценов” за периода 2007-2015 г., както и с действащия правилник на Академията.

Чрез нея се **цели:**

- ✓ Разкриване на перспективите за развитието на международните връзки;
- ✓ Очертаване на приоритетните области за развитие на кооперирането с чуждестранни университети;
- ✓ Извеждане на реалните полета на действия и на сътрудничество – създаване на стратегически партньорства с чуждестранни университети,
- ✓ Описването на траекторията на връзките и контактите, допринасящи за разгръщане на преподавателския потенциал и за повишаване качеството на обучението;
- ✓ Фиксиране на очакваните резултати и постижения на СА в контекста на международното сътрудничество и възможности за развитие и усъвършенстване на нейното участие в международни проекти.

Разработването и прилагането на стратегията за интернационализация на СА „Д. А. Ценов” – Свищов следва **принципите:**

- Основна опора при следването на стратегията е академичният персонал с неговите личностни качества, интелектуален потенциал и предприемчивост;
- Приемственост и прозрачност в действията и последователност в намеренията.

Стратегията за интернационализация на дейностите на СА ”Д. А. Ценов” през периода 20015-2020 г. е насочена към разширяване на сътрудничеството с партньорските образователни институции в Европа и света в следните основни **стратегически направления:**

- Увеличаване броя на европейските партньори - образователни институции от страните членки на Европейския съюз, с които си сътрудничи с очакванията за реализиране на устойчив растеж по отношение броя на мобилностите на студенти и преподаватели и служители в двете направления и с намерението да се повишава качеството на обучението;
- Сътрудничество в разработването на съвместни учебни планове и мрежи в модерните области на знанието и практиката с водещи европейски и световни университети;
- Разработване на съвместни образователни и научно-изследователски проекти в трите степени на обучението, основани на модерна инфраструктура и технологии на преподаване, тестване и оценяване на обучаваните студенти и научните изследвания;
- Участие в проекти на ЕС за трансгранично сътрудничество, включително проекти, свързани с Европейската Дунавска стратегия.

Основните **полета на действие**, към които се насочва стратегията са:

- Мобилност на студенти (в трите степени на обучение в рамките на висшето образование), преподаватели и служители, основана на двустранни рамкови и двустранни „Еразъм+” споразумения с чуждестранни партньори;
- Участие в международни университетски мрежи в областта на знанието, образователните технологии, създаване на капацитет, трансфериране и десеминация на знания, добиване на нови знания;
- Изграждане на стратегически партньорства в областта на обучението и в научно-изследователската дейност, свързани с добиване на нови знания и иновативни технологии;
- Участие в проекти с чуждестранни партньори за изграждане на капацитет.

Очакваните резултати от прилагането на стратегията за интернационализация, които СА „Д.А.Ценов” – Свищов се стреми да постигне, са:

- Чрез дейностите по програма „Еразъм+” да се формира съзнание сред студентите, преподавателите и служителите за принадлежност към общото Европейско образователно пространство и да се оформи ново мислене, преодоляващо културните различия сред европейските партньори, чрез което да се допринесе за обогатяване на общата европейска култура;
- Да се позволи на студентите, преподавателите и административния персонал да се докоснат до модерните образователни технологии и методологии, прилагани в обучението, които се използват в партниращите европейски образователни институции;
- Да се подобри качеството на процеса на обучение посредством мобилността на студенти и преподаватели и да се формират квалифицирани човешки ресурси, способни да работят у нас и в чужбина;
- Да се акумулира опит от мобилностите в чуждестранните университети, който да допринесе за развиване на иновативни практики и високи постижения в преподавателската и административната дейност, с което да се посрещнат предизвикателствата в динамично променящата се образователна среда;

- Чрез научно-изследователските програми на ЕС (Хоризонт 2020, М. Кюри и др.) да създаде възможност за изграждане на съвместни международни екипи за научни изследвания, както и за участие на академичен персонал в програми за индивидуални научни изследвания.

Стопанска Академия залага на два **основни приоритета** в своите дейности **по програма „Еразъм+“**:

- Разширяване на възможностите за мобилност на студенти, преподаватели и служители, използвайки своя ресурс, досегашните контакти и договорености с университети извън ЕС въз основа на отварянето на програмата към „програмните страни“;
- Включване в многостранни проекти за разработване на съвместни учебни планове, програми и мрежи, както полагане на усилия за изграждане на партньорства с цел създаване на съвместни програми за обучение, завършващи с издаването на двойна диплома и проекти за изграждане на капацитет.

В логическа обвързаност на гореизложените положения в хода на реализиране на стратегията се предвиждат следните **действия**:

1. Поддържане на прозрачност на дейностите, свързани с установяването и поддържането на договорни отношения с чуждестранните партньори, вкл. по програма „Еразъм+“.

2. В изпълнение на поетите ангажименти, произтичащи от Университетската Еразъм Харта, Стопанска Академия ще осигурява:

- Публикуване и редовно актуализиране на информацията на сайта на Академията раздел „Международна дейност“ в неговата българска и английска версия. Използвайки възможностите на съвременните социални мрежи и модерните технологии, ще се поддържа и обогатява Фейсбук страницата на Академията, в която ще се поддържа диалог с всички заинтересовани от участие в програма „Еразъм+“;

- Публикуване на документи, правила и процедури за организиране и администриране участието на СА”Д.А.Ценов” в европейската програма „Еразъм+“;

- Осигуряване участие на желаещите студенти, преподаватели и служители в различни форми на мобилност и международно сътрудничество на основата на ясни правила, свободен достъп и състезателен принцип;

- Оповестяване на резултатите и на добрите постижения от участието на СА”Д.А.Ценов” в разнообразните форми на международно сътрудничество;

- Равен достъп до формите на международно сътрудничество без дискриминация по национален, етнически, полов или възрастов принцип.

Мерките, които ще бъдат взети, за да се осигури високо качество на международната академична мобилност, в която участват представители на СА”Д.А.Ценов” са:

- Признаване на периодите на мобилност в чужбина и според схемите на програма „Еразъм+” и конкретните условия по сключените двустранни договори извън посочената европейска програма.
- На участващите в различните форми на мобилност студенти се признават положените изпити и акумулираните кредити по време на тяхното обучение в чужбина, като се полагат усилия за стимулиране на тяхната активност и се запазват правата им за получаване стипендии в Академията;
- Непрекъснато актуализиране на ECTS информационния пакет, подпомагащ входящата студентска мобилност съобразно промените в учебните планове.
- На студентите и преподавателите от различните форми на входяща мобилност се предоставя настаняване в академичната база на Академията. Студентите и преподавателите могат да се хранят във ведомствените столови заедно с българските си колеги.
- На желаещите да участват в различните форми на мобилност студенти и преподаватели се дава възможност да участват в организирани курсове по чужди езици. Обучението на студентите по входяща мобилност съгласно споразуменията им за обучение се осъществява на английски език, затова овладяването му дава възможност на все повече преподаватели да се ангажират с обучението на студенти, пристигнали в СА”Д.А.Ценов” като входяща мобилност. Този тип ангажираност се заплаща и се включва в атестацията на преподавателите при тяхното академично израстване.
- Времето на преподавателите и служителите, прекарано зад граница в рамките на мобилността, се признава като част от техните редовни трудови задължения.
- Стимулират се участията на студентите в мобилност с цел практика в чужбина, тъй като тази форма в рамките на програма „Еразъм+” дава възможност за натрупване на работни умения и комуникация на чужд език, които подобряват конкурентоспособността на студентите на трудовия пазар след приключване на следването им.

Следвайки досегашния опит и традиции настоящата стратегия акцентира също така и на възможността за провеждане на научни изследвания с интернационален характер.

Стратегията за интернационализация е съгласувана и със «Стратегия за развитие на научно-изследователската дейност на СА ”Д. А. Ценов” за периода 2014-2020 г.

Настоящата стратегия е приета от Академическия съвет на 25.02.2015 г. на основание чл. 36, т. 17 от Правилника за дейността на Стопанска Академия ”Д. А. Ценов” - Свищов.